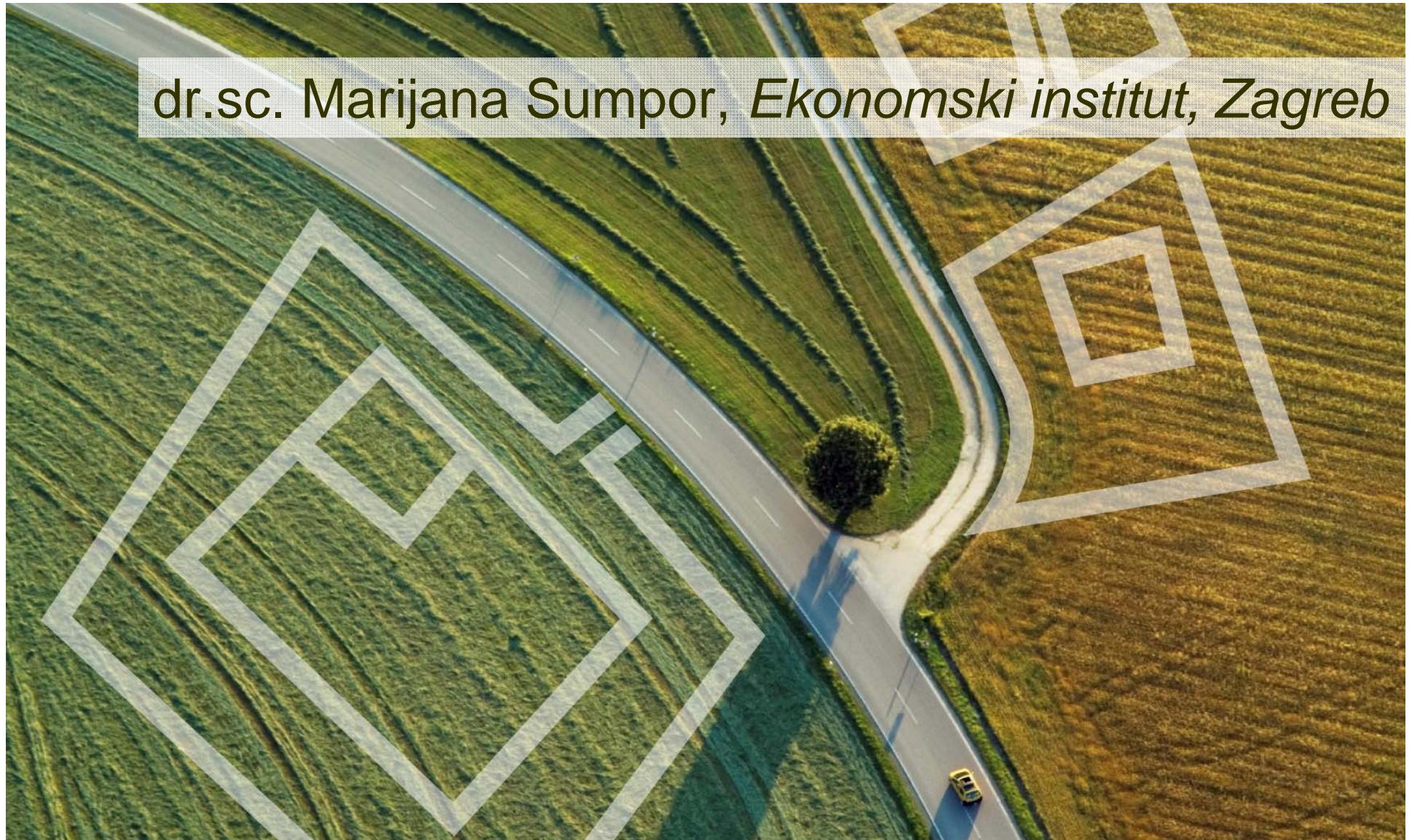

Participativnim strateškim planiranjem prema kvalitetnijoj provedbi održivih lokalnih razvojnih projekata

dr.sc. Marijana Sumpor, *Ekonomski institut, Zagreb*

Da li su faraoni gradili održivo?

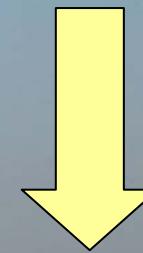

*Keopsova piramida u Gizi se
gradila 20 godina u razdoblju oko
2560. godine a. Chr. n.*

*Gradila se 1995. - 1999.g.
uz međunarodnu
financijsku pomoć*

ALEKSANDRIJSKA BIBLIOTEKA *studeni 2007.*

*Lokalna ponuda
kokica i slatkiša,
Egipat, Rashid,
2007.*

ŠTO RADI ZAVOD ZA
JAVNO ZDRAVSTVO?

- Što nam znače veliki uspješni projekti kao što su velebne piramide ili svjetske biblioteke, ako živimo kao u srednjem vijeku???
- Nakon kratkog putovanja u 3. svijet shvatimo kako je po povratku ipak lijepo kod kuće:
Europa, Hrvatska, 2008.g.
unatoč mnoštvu problema s kojima se svakodnevno suočavamo!
- Da li bi živjeli tako kako živimo, da se netko ne brine o naselju, općini, gradu, županiji, državi i svim javnim politikama i uslugama koje nam pružaju?

Drugi hrvatski forum o održivoj gradnji,
Zagreb, 18.10.2008.

...vratimo se našoj kući...

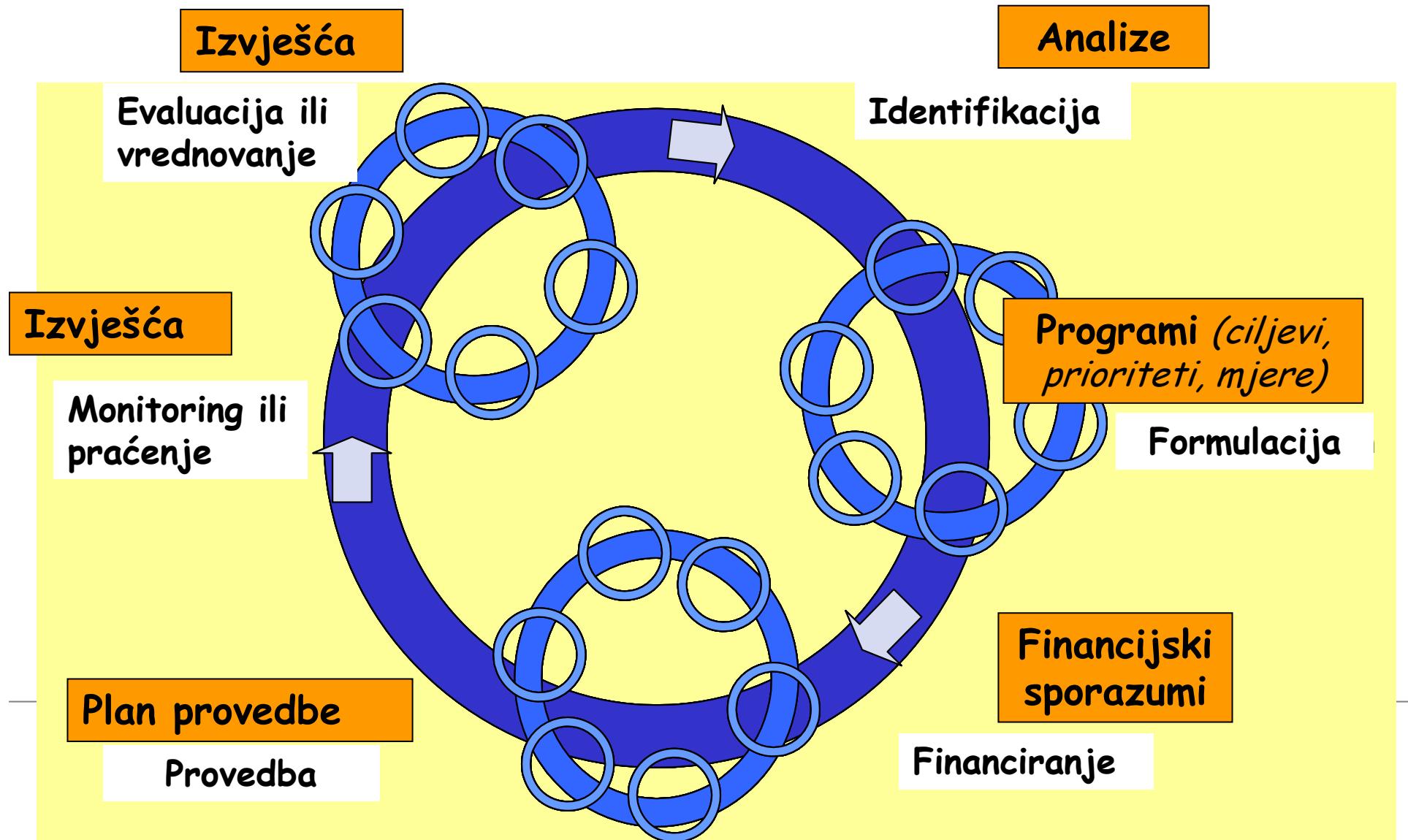

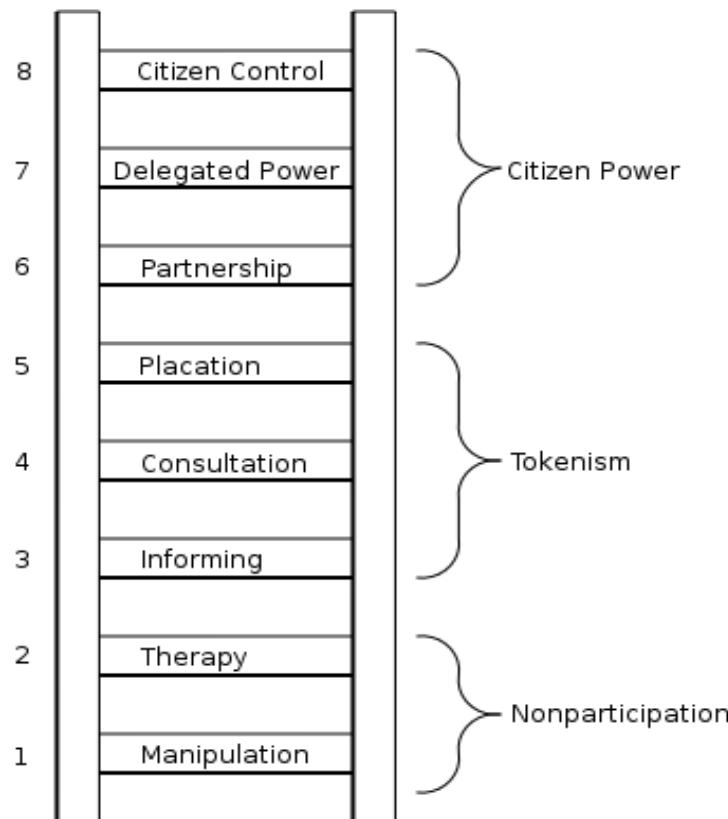

Koncept životnog ciklusa politika, programa, projekta = *strateško planiranje*

“Ljestve participacije” iz 1969.

Izvor: Arnstein, 1969.

Građanska moć

- Nadzor građana
- Delegirana moć
- Partnerstvo

Politika simboličnih napora

- Pomirba, ublažavanje
- Konzultacije
- Informiranje

Ne-participacija

- Terapija
- Manipulacija

Drugi hrvatski forum o održivoj gradnji,
Zagreb, 18.10.2008.

Treba li Hrvatskoj Pelješki most!?

- U kojem se kontekstu ovaj projekt trebao osmisliti?
- Iz kojeg strateškog programa proizlazi ovaj projekt?*
- Tko je sve trebao sudjelovati u osmišljavanju ovog projekta?*
- Koji su kratkoročni, srednjoročni i dugoročni ciljevi i učinci ovog projekta? Tko će ih pratiti i vrednovati?*
- Da li JA doista želim ovaj projekt otplatćivati godinama?*

ZAKLJUČNA MISAO:

*"Ako se koncentriramo samo na određen PROJEKT,
bez obaziranja na širi kontekst i moguće učinke projekta,
u nedostatku integralne STRATEGIJE RAZVOJA
(koja sagledava sve aspekte razvoja: prostor, okoliš,
gospodarstvo, društvo, institucije)*

*ODRŽIVOST u širem razvojnom smislu nije moguća
- čak iako izgrađen OBJEKT u okviru dobro zamišljenog
projekta može biti ODRŽIV I VJEĆAN!"*

Drugi hrvatski forum o održivoj gradnji,
Zagreb, 18.10.2008.

